

ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΩΝ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΩΝ ΤΟΥ ΒΥΖΑΝΤΙΟΥ

Η ΓΟΗΣΣΑ ΑΥΤΟΚΡΑΤΕΙΡΑ ΘΕΟΦΑΝΩ

Μια θελκτική ημερομηνία. Το μυστήριο της καταγωγής της. Η κόρη του Μανιάτη ταβερνιάρη. Πώς άσπληνεσε το διάδοχο του θρόνου Ρωμανού. Ένας γλεντζές πρίγκιπ. Ο θάνατος του Κωνσταντίνου Ζ'. Τζεγκλήματα της Θεοφανώς. Η πέντε αδελφές του Ρωμανού. Η Θεοφανώ τις κλείνει σε μοναστήρι. Ο αιγιονίδης θάνατος του Ρωμανού. Ποιος τον εξηλητηρίασε : Ένα ιστορικό μυστήριο κ.τ.λ. κ.τ.λ.

Α'.

Μέσα στη σειρά των αυτοκρατορικών του Βυζαντίου, η Θεοφανώ είχε ξεΐσον περίφημη όσο και η Θεοδώρα. Οι βυζαντινολόγοι έχουν ασχοληθεί ιδιαίτερος με τη μεγάλη αυτή άνωτολή, της οποίας η γοητεία έξασπασε παντού άνατανάκτη επίδραση και η οποία άγαθήθηκε διαδοχικά από τρεις αυτοκράτορες. Λίγες ιστορικές γυναίκες ήτησαν τόσο μυστηριώδεις και άινιγματικές, όσο η Θεοφανώ...

Κι' έν πρώτους σκοτεινό μυστήριο καλύπτει την καταγωγή της. Οι χρονικογράφοι της Αΐλης του Βυζαντίου, φροντίζοντας μόνο για την καλή φήμη των βασιλέων τους, βεβαιώνουν οσάρα πως η Θεοφανώ κατήγετο από παλιά κι' εγενήθη οικογένεια κι' ότι ο αυτοκράτορας Κωνσταντίνος VII και η γυναίκα του έννοιωσαν μεγάλη χαρά, άνακαλύπτοντας ως σύζυγο για το γάμο τους Ρωμανό τη γυναίκα αυτή. Άν όμως πιστέψη κανείς τους ιστορικούς, οι οποίοι δέν θέλουν να κολακεύουν τον Μακεδονικό οίκο, η καταγωγή της μελλούσης αυτοκράτειρας ήταν πολύ ταπεινή. Πατέρας της ήταν ο Κράτειρος, ένας άσημαντος πληρώσις από τη Μάνη, ο οποίος είχε κάποια ύπόγεια τάβερνα στην Κωνσταντινούπολη. Κι' η Θεοφανώ ή ίδια από τον γάμο της όνομαζόταν Άναστασία και πο λαϊκά όνόμα Άναστασία... Άργότερα μόνο πήρε το είνιο όνομα Θεοφανώ, και να δείξη — όπως γράφουν οι πανηγυριστά της — ότι ήταν ή έλεκτρα του Θεού.

Άλλο μιάς όστόσο απόφευτο το όνομά της αυτό της πήγαμε περίφημη. Η όμορφιά της ήταν φαινή, ίσπεράνθηρη, θεία... «Σεχώσις — γράφει κάποια σύγχρονης της — στην όμορφιά από όλες τις γυναίκες της εποχής της. Η όμορφιά της ήταν άσπληνη, ήταν άληθινό θαύμα της φύσεως...»

Χάρις μόνο στην όμορφιά της γοητεύσε το Ρωμανό. Μά είχε άγνωστο πως τον συνάντησε για πρώτη φορά και πως τον κατέκτησε. Κατά πάσαν πιθανότητα, σε κανέναν από τους διαγονιμούς καλλώνης, που διοργανώνονταν τότε στο Βυζάντιο, άσπασε ήθελα να βρούν σύζυγο για το διάδοχο του θρόνου. Μά κι' αυτό δέν είχε βέβαια.

Ο Ρωμανός ήταν ένας ώριμος νέος, ψηλός με πλατείς ώμους κι' ευθέτητες σαν κυριακός. Είχε ώραία μάτια, χρώμα ζοφού, ύψος άξιαγάπητο και τά λόγια του ήταν γλυκά και γοητευτικά. Καμωμένος έτσι καθώς ήταν γι' ή όρεση, άγαπούσε πολύ τις διασκεδάσεις. Ήταν περίφημος κινηρός, έρασιτέχνης σε όλα τ' άθλητικά άγωνίσματα και βρισκόταν άδιάκοπα σε κίνησι. Επίσης άγαπούσε πολύ τά γλέντια και τις διασκεδάσεις. Ο πατέρας του πάλι, ο Κωνσταντίνος VII, ενάρετος και ήθικός αυτοκράτορας, επόν είχε μάθει — όπως αναφέρει ο χρονικογράφος — πως πρέπει να μιλάει ένας βασιλεύς, πως να βαδίζει, πως να σκεπτεται, πως να χαμογελά και πως να γίνετα... Το έλεγε μάλιστα συχνά : « Άν άλοιοσήσης τις συμβουλές μου, διά κινερόνης επί πολύν καιρό την αυτοκρατορία των Ρωμαίων... »

Γιά την πολιτική και τη διπλωματική άνατροφή του διαδόχου του Κωνσταντίνου VII, εκτός των άλλων, είχε γράψει πολύτιμα και σπουδαία, και για σήμερα' άκόμη, βιβλία. Μά ο Ρωμανός ήταν τότε δεκαοκτώ χρόνων και λίγο ένδιαφερόταν για την πολιτική. Έπειδή δέ ο πατέρας του τον έλάτρευε, δέν έδουλοκλήτηκε και πολύ να τον καταφέρει και να τον άρσηση να παντρευτεί με τη Θεοφανώ, άδιαφορώντας για την καταγωγή της.

Ύστερ' από λίγον καιρό, μετά τον γάμο αυτό, η Θεοφανώ χάρισε στο σύζυγό της ένα παιδί, που θα γινόταν άργότερα ο Βασιλέως II και έτσι έξασπασίσε άκόμη περισσότερο τη θεία της μέσα στην Αΐλη. Όταν δέ τον 'Οκτώβριο του 959 ο Κωνσταντίνος VII πέθανε, η Θεοφανώ ανέθηκε χωρίς κανένα εμπόδιο, κοντά στο σύζυγό της, στο θρόνο. Ήταν τότε δεκαοκτώ χρόνων και ο νεαρός αυτοκράτορας είκοσιενός...

Ότε σήμερα' άκόμη δέν έχει έξασπρωθεί ποια ήταν ή γυναίκα αυτή από ήθικης άπόψεως. Ένας χρονικογράφος του παλαιού γράφει σχετικώς : Ήταν ώραία στο σώμα, γοητευτική στο

πρόσωπο και έξαιρετικά τιμία στην ψυχή... Μά ένας άλλος μεταγενέστερος χρονικογράφος βεβαιώνει πως ή Θεοφανώ ήταν έγκληματική φύσις και διεφθαρμένος χαρακτήρ, πλάσμα άνήθικο και άσελγές. Ένας άλλος ιστορικός πάλι αναφέρει ότι για ν' άνέθη μιά ώρ' άρχίτηρε στο θρόνο, άπειραράθη, από συμφέρον μαζί με το σύζυγό της να δηλητηριάσει τον αυτοκράτορα, τον πεθρό της. Άλλοι επίσης ιστορικοί ισχυρίζονται ότι με τον τρόπο αυτόν ξεφορτώθηκε ένα πρίγκιπα της οικογενείας του Ρωμανού Λεκαπηνού και με τον ίδιο άκοιμη τρόπο εκδιώκτηκε τον φίλο της 'Ιωάννη Τουμισή, ο οποίος την εγκατέλειψε. Οι Άρμενίοι μάλιστα χρονικογράφοι φτάνουν μέχρι του σημείου να πιστοποιήσουν ότι ή εδραίωση αυτή αυτοκράτειρα άπειραράθη να δηλητηριάσει τον ίδιο το γιό της.

Στην πραγματικότητα όμως, όλες αυτές ή φλυαρίες, που προέρχονται από άνθρώπους που ζούσαν μακριά από την Αΐλη και ή όποιες είναι ως επί το πλείστον μεταγενέστερες κατά έκατό και διακόδια χρόνια της εποχής που ζούσε ή Θεοφανώ, δέν έχουν και τόσο μεγάλη σπουδαιότητα, γιατί, όπως άποδεικνύεται ιστορικά, ή περισσότερες από αυτές τις κατηγορίες είναι έντελως αντίθετες προς την πραγματικότητα. Είχε δέ γνωστόν ότι όσάκις ή Θεοφανώ άπειραράθη να διατρέξη ένα έγκλημα, δέν έχρησιμοποίησε δηλητήριο, αλλά χτύπησε στα φανερά με το σπαθί...

Η Θεοφανώ ήταν γυναίκα φιλόδοξη, άρχονταής, ή όποια μπορούσε να φτάση και στο έγκλημα άκόμη μόνο όταν έβλεπε πως κινδύνευε ή θέσις της. Γι' αυτό, όταν ανέθηκε στο θρόνο, θέλωντας μονάχα αυτή να επόβλη τη γνώμη της στο νεαρό σύζυγό της, φρόντισε ν' άπομακρύνη άμέσως από το παλάτι όλους τους συγγενείς του και πρώτα πρώτα τη μητέρα του την 'Ελένη και τις πέντε αδελφές του...

Η αδελφές του Ρωμανού ήταν όλες χαριτωμένες πριγκήσσιες, ή όποιες είχαν άνατορα περίφημη από τον πατέρα τους, που τις έλάτρευε. Όσο ζούσε εκείνος, είχαν άναμυθεί άκατές φρέδες ή στην πολιτική και ή μιά μάλιστα άπ' αυτές, ή 'Αγάθη, ή προτιμωμένη του πατέρα τους, του έχρησίμευε ως γραμματέως. Αυτό όμως δέν άρσε καλόσο στην Θεοφανώ, ή όποια, άφού επέτρεψε τη συγκατάθεση του άδούτου συζύγου της, διαίεζε τις αδελφές του να μωυδν σε μοναστήρι. Τού κάκου τότε ή μητέρα τους, πέφτοντας στα πόδια του παιδιού της, τον έκζήτησε να τις εύσπλαχνιστή, του κάκου ή ίδιες, άγχαλιωμένες κι' ή πέντε σφιχτά, παρουσιάστηκαν στον αδελφό τους και με δάκρυα στα μάτια έκπλαροσαν τη χαρά του. Τίποτε δέ μπόρεσαν να πετύχουν. Μονάχα ή βασιλομήτωρ 'Ελένη κατόρθωσε να παραμείνη στο παλάτι, όπου, ύστερ' από μερικούς μήνες, πέθανε θλιβερά. Η χάρις της έξαναγκάστηκαν να συμμορφωθούν με την άδυσωπητή θέληση της αυτοκράτειρας και να κλειστούν στο μοναστήρι... Τίση μάλιστα ήταν ή ασπρότης της αυτοκράτειρας, ώστε δέν τις έκλεισε όλες μαζί στο ίδιο μοναστήρι, αλλά σε πέντε διάφορες μονές, για να τις χωρίση...

Η φτωχές βασιλοπούλες, άπελειωμένες στο τέλος, άποφάσισαν να επαναστήσουν κατά της άδικης αυτής άποφάσεως. Γι' αυτό, όταν ο Πατριάρχης Πολυεύκτος τους έκανε τά μαλλιά και τους φόρεσε το ράσο, εκείνες διεμαρτυρήθηκαν και ξεσπάζοντας τά ράσα τους έδήλωσαν ότι θα έτρωγαν καθήμενούς κρέας. Αυτό άνάγκασε στο τέλος το Ρωμανό να διατάξη να μην τις κάνουν καλόγριες και να τις άφήσουν να ζουν στο μοναστήρι τη ζωή που περνούσαν και ως πριγκήσσιες. Παρ' όλ' αυτά όμως, ή φτωχές νέες ήταν πεύ νεκρές για τον κόσμο και έτσι ή Θεοφανώ θριάμβευε...

Πρέπει τάχα να πιστέψη κανείς ότι ή Θεοφανώ, μιά και συμπεριφερόθηκε έτσι στις άνδραδελφές της, δηλητηρίασε κατόπι και το σύζυγό της ;... Ο σύγχρονος διάλογος Λέων αναφέρει, έξ άφορηής του αφηνιδίου θανάτου του Ρωμανού, ότι οι περισσότεροι άνδρωποι της εποχής εκείνης έπίστευαν πως ο αυτοκράτορας δηλητηριάστηκε ά

ΓΙΑ ΝΑ ΠΛΟΥΤΙΖΕΤΕ ΤΙΣ ΓΝΩΣΕΙΣ ΣΑΣ

ΤΑ ΣΥΚΑ ΚΑΙ Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥΣ

Πρώ καιρός, κάποιος Ισπανός γιατρός, ονόματι Καμίνα, είχε εισαγάγει μια νέα μέθοδο στην Ιατρική, τη μέθοδο της... σιωπηρατείας, ή όπως βρήκε τότε αρκετούς οπαδούς, για να εξαταλειφθεί αργότερα έντελως.

Η θεραπευτικές ιδιότητες των σύκων ήταν γνωστές και κατά την αρχαιότητα. Οι αρχαίοι έγνωρίζαν ότι τα σύκα ενιάτρωναν όλα τα νοσήματα του στήθους και γι' αυτό τα είχαν σε μεγάλη χροση. Ένας δὲ από τους λόγους για τους οποίους έξεστράτευσε ο Ερζής κατά των Αθηναίων, ήταν και τα περιφαιμα σύκα της Αττικής, στα οποία είχε ιδιαίτερα προτίμηση, όπως αναφέρει ένας σύγχρονος ιστογικός.

Τα σύκα επίσης έθεωρούντο ως μοναδική τροφή για τους γέροντες και ο Γαληνός συνιστούσε στους «παρηλικούς» να προτιμούν από όλα τα όπωρικά τα χλωρά σύκα.

Ο Σόλων μάλιστα, για να έμποδισή την εξαγωγή σύκων από τη χώρα του, έδωσε σχετικό νόμο, διά του οποίου επέβλετο αυστηρή τιμωρία στους εξαγωγείς του και έσοχην άπικου προϊόντος. Έπειδή δὲ πολλοί από τους κατοίκους, έχοντας μίσος εναντίον άπορμένων συμπολιτών των, τους κατηγορούσαν ψευδώς επί εξαγωγῆ σύκων, έδημοφωγήθη τότε για πρώτη φορά και η λέξις «συνκοφαντής».

Ο Ιπποκράτης σε κάποιο σύγγραμμά του συνιστά να τρώμε σύκα μονάχα μετά το φαγητό, πίνοντας συγχρόνως άνέρωτο κρασί. Επίσης τα σύκα έθεωρούντο όφελιμα και όταν έτρώνγοντο ύστερα από φάρμακα, εξ ου και η παροιμία: «Σύκων μετ' ίχθύν, ύστριων κρέας».

Έκ των αρχαίων φιλοσόφων άγαπούσε τα σύκα εξαίρετικά ο Πλάτων, ο οποίος τα έθροσε καταλλήλστα για τη χώνευσή.

Οι αρχαίοι Ιατροί ύπεστήριζαν ότι τα σύκα είνε το καλύτερο φάρμακο κατά των άσθενειών των νεφρών και ότι αποτελούν μια από τις ήγιεινότερες τροφές των παιδιών κατά τον χειμώνα.

Ο φιλόσοφος Ζήνων τέλος συνιστούσε τα σύκα ως τροφή μοναδική για τους διαπονημένους και τους εργαζομένους πνευματικάς.

Άς ριχτούν λοιπόν στη σιωπαργία οι νεώτεροι λόγιοι. Βγάζει τόσα η Καλαμάτα, όποτε φάνουν, ύποβόηουμε, για να τραφούν οι... μυριάδες των σύγχρονων λογίων!...

Η ΓΥΝΑΙΚΑ

Κανείς σοφός που ζήτησε το μυστικό στο [μνήμη], έβω άπ' τον κύκλο της οικιάς δὲν έκαμε ένα [βήμα], και μαθητάδες και σοφοί του κάκου κοιάζον. Έσ' όσα η άδυναμία μας, γυναίκα, έσ' το κριμα.

Η Χατιτζέ έκρυψε τον άγαπημένο της πίσω από ένα παραπέτασμα...

ΟΜΑΡ ΚΑΓΙΑΜ

το σύζυγό του. Η τρομερή αυτή κατηγορία άποδεικνύει για τι εγκλήματα έκοιραν ικανή οι σύγχρονοι της τη Θεοφανώ... Ωστόσο η κατηγορία αυτή δὲν φαίνεται και τόσο άληθινή, γιατί η Θεοφανώ δὲν είχε κανένα άπολόγιστο συμπερόν να θέλη να εξαφανιστή το σύζυγό της. Ήταν αυτοκράτειρα, ήταν πανίσχυρη και συννεοιστεο περιφαιμα με το Ρωμανό, στον οποίο είχε χάρισει τέσσερα παιδιά μέσα σ' έξη χρόνια. Γιατί να τον δηλητηριάσει, στη στιγμή που όμα και αυτοκράτωρ έδωγανε από τη μέση, αυτή θά έμενε μόνη με τέσσερα μικρά παιδιά, έκτεθειμένη έτσι στον κίνδυνο να χάσει την έξουσία που τόσο άγαπούσε... Η Θεοφανώ ήταν άρκετά έξυπνη, όποτε να μη κόψει αυτό...

Έξ άλλου, καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής της μαζί με τον Ρωμανό, ύπηξε πραγματικά άμεμπτος άνέναντί του και δὲν είχε κανένα άφορημά να επιδιώξη το θάνατό του.

Όταν, στις 15 Μαργίου 963, ο Ρωμανός πέθανε, έντελώς άπροσδόκητα, η Θεοφανώ ήταν 22 μόνο χρόνων. Έμενε τώρα μόνη, με τα τέσσερα παιδιά της, δυο άγόρια και δυο κορίτσια. Άπορραστικά όμως ανέλαβε άμέσως την άνταρσία, ενόνοματι των δυο πορφυρογεννητών υιών της, του Βασίλειου, που ήταν πέντε χρόνων, και του Κωνσταντίνου, που ήταν δύο...

Μά η κατάσταση παρουσιαζόταν εξαίρετικά δύσκολη για μια γυναίκα, μια φιλόδοξη μάλιστα γυναίκα, που ήθελε να κυβερνήσει μόνη της. Στο προσεχές θά ίδοιμε πώς η Θεοφανώ τα έδωγαλε κέρα στην κρίσιμη αυτή περίπτωση.

ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ ΤΩΝ ΒΕΛΛΑΧΩΝ

Η ΔΥΝΑΜΙ ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΑΣ

Η Χατιτζέ, η όμορφη και γοητευτική κόρη του πτεή του Όραν, άγαπούσε έναν νέο, που λεγόταν Μπουγρζαντά.

Μια μέρα ο Μπουγρζαντά είχε πηχρηά στο σπίτι της άγαπούμένης του και καθόντουσαν και έλεγαν τα γλυκά λόγια της άγάτης. Ο νέος, περιφαινος καθώς ήταν, της ελεε άπάνω στην κούβεντα:

— Άκούσε με, όμορφη μου Χατιτζέ. Κί αν είσαι κόρη του πτεή, μην ξεχνάς πώς είσαι πάντα στη διάθεσί μου. Μπορώ και να σε σκοτώσω άκόμα, αν έτσι μου κάρνεις σε μια στιγμή.

— Μην το λές αυτό, ψυχή μου Μπουγρζαντά, του άπορηθήρες ζέκνη, γιατί δὲν σε φοβάμαι. Μάθε όμως ότι μονάχα έμεις η γυναίκες δίνουμε, όταν μάς άρέσει, και τη ζωή και το θάνατο!

— Μπάρ! Έκανε γελώντας ο Μπουγρζαντά. Μά μόλις του έξερνε αυτός ο λόγος και έξαφνα άκούστηκαν απέξω τα βήματα του πτεή Όραν.

Ο Μπουγρζαντά χλώμασε από το φόβο του. Αν ο πτεής τον έβρισε εκεί, σίγυρα θά του έπαυγε το κεφάλι. Μά η Χατιτζέ, χωρίς καθόλου να ταρζαθή, έκρυψε τον άγαπημένο της πίσω από ένα όωριο παραπέτασμα, και ύστερα τον έβαλε μέσα σ' ένα μεγάλο κιβώτιο από σίδερο δουλεμένο με άσημ, που ήταν μέσα στο δωμάτιό της.

Ο πτεής πήρε μέσα σε λίγο και, καθώς ζήτησε με το βλέμμα του ένα μέρος για να καθήσει, η Χατιτζέ του έδειξε το κιβώτιο. Ο πτεής κάθισε τότε εκεί επάνω και άρχισε να κούβεντιάζη και να άστείνεται με την κόρη του, την οποία άγαλούσε πολύ.

Έξαφνα η Χατιτζέ άλλαξε κούβεντα και, δείχνοντας στον πατέρα της το κιβώτιο γιαταγάνι του, που χρησίμαινε μέσα στη χροση του θήκη από τη μέση του, του ελεε:

— Είνε άλήθεια, πατέρα μου, πώς το γιαταγάνι σου κόβει και σίδερο άκόμα;

— Φυσικά και κόβει, άπορηθήρε περιφαινα ο πτεής.

— Δὲν το πιστεύω, του ελεε τότε εκείνη γελώντας. Και βάζω στοιχίμα αν, με δυο χτυπήματα, μπορέσει, όα να κόψει σίδερο, αλλά να σχίσει στα δύο το σεντούκι μου.

— Το σχίζω κάτω ως κάτω, μ' ένα χτύπημα μονάχα! φώναξε ο πτεής και σηκώθηκε, έτοιμος να κόνη από το έλεγε. Το κοφτερό γιαταγάνι του άστραψε στα δυνάτα του χέρια.

Μά η Χατιτζέ του κράτησε εύθες το χέρι και του ελεε γελώντας:

— Φτάνει, φτάνει, πατέρα. Πιστεύω στο λόγο σου. Μη μου χαλάσει, για το Θεό, το όωριο μου σεντούκι. Το έχω, έξερεις, από τη μάνα μου!

Ο πτεής ξανάβαλε τότε το γιαταγάνι στη θήκη του, και έπειτα από λίγη ώρα βγήκε έξω και τράβηξε για τα διαμερισμάτα του.

Τότε η Χατιτζέ έβγαλε μισοπεθαμένο τον Μπουγρζαντά μέσ' από το σεντούκι και του ελεε:

— Βλέπεις, μάτια μου! Άπ' εδώ και πέρα μάθε να είσαι φρόνιμος και να θημάσαι πάντα πώς μονάχα έμεις η γυναίκες δίνουμε, όταν μάς άρέσει, και τη ζωή και το θάνατο!...

Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΚΑΙ Ο ΣΤΡΑΤΑΡΧΗΣ ΤΟΥ...

Κάποτε ο βασιλεύς της Γαλλίας Λουδοβίκος 14ος και ο στρατάρχης του Ρισελιέ — περίφημοι και οι δυο έρωτόληπτοι και κατακτητά καρδιών — είχαν παρακολουθήσει στο παρεκκλήσιο των Βερσαλλιών το κρηγμα του Άββα ντε Μπαουά, διά του οποίου ο άιστηρός κληρικός κατεδικάζε με βαρειές φράσεις τους έλευθεριάζοντας στα ήθη ευγενείς.

Όταν έβγαγαν από το παρεκκλήσιο, ο βασιλεύς ελεε στον ευνοούμενο του στρατάρχη:

— Μου φαίνεται, Ρισελιέ, ότι ο καλός άββας έρωξε πολλές πέτρες στο περιβόλι σας...

— Ίσως! άπάνησε ο ευθύμος στρατάρχη. Για να ρίξη μάλιστα τόσες πολλές, φαίνεται πώς τις έπηρε από τον άνακτορικό κήπο!...

ΓΙΑ ΝΑ ΓΕΛΑΤΕ

ΚΟΥΒΕΝΤΟΥΛΕΣ

Μεταξύ φιλενάδων:

— Είμαι για να με κλαίς, καιμένη Λίτσα...

— Τι τρέχει; Με τρομάζεις!...

— Άνακάλυψα ότι ο άντρας μου με πήρε μονάχα για την προίκα μου...

— Και δὲν χαιρέσαι, καιμένη; Αυτό θά πη πώς δὲν είναι τόσο βλάκας, όσο φαίνεται!...